

Móda a styl prvních dam

Jako by si daly dostaveníčko nebo čaj o páté. Kde? Ve dvou sálech Nové budovy Národního muzea. O čem by si asi vyprávěly manželky českých prezidentů, kdyby se takto mohly setkat, nehledě na ubíhající čas? Možná, že by jedním ze spojujících témat v situaci, kdy reprezentovaly každá jiný politický režim, byla móda.

Jak se oblékaly, čím se zdobily Hana Benešová, Marta Gottwaldová, Irena Svobodová, Lívie Klausová nebo Olga Havlová a další první dámy? I jejich společenské róby či cestovní oděvy vypovídají o osobnosti a postavení první dámy v každém z těchto období. Politiku na této výstavě nehleďte, styl však rozhodně najdete.

Nejen role prezidenta, ale i role první dámy, jak začala být titulována žena stojící po jeho boku teprve nedávno, prochází v čase proměnami. Ještě vždy elegantní manželka prezidenta Beneše byla jednoduše paní Hanou. Po roce 1948 byly ženy prezidentů titulovány jako soudružky a až po roce 1989 se označení první dáma vžilo pro Olgu Havlovou a její nástupkyně. Jednou z těch, od nichž se odvíjí příběh hledání společenského či dokonce módního vzoru, ikony, byla už manželka císaře Františka Josefa I., krásná císařovna Alžběta zvaná Sisi. U vstupu do výstavního sálu se ale nejprve zastavíme u současné ukázky mistrovské krejčovské i obuvnické práce v podobě kostýmu a bot, které oblékla při nedávné inauguraci svého muže paní Eva Pavlová. Tak jako zde, i na mnoha dalších modelech si můžeme všimnout fečí symbolů, která je v případě prezidentů i jejich manželek zcela na místě.

Autoři výstavy představují pak v jednotlivých částech různá témata. Jak s pomocí

aranžovaných figurín oblečených do konkrétních šatů, tak na vedlejším panelu s fotografiemi a texty, které nás informují, kdy si vystavený model ta která z dam oblékla. A také například kým, z čeho a kde byl vyroben nebo kde zakoupen. K řadě modelů tu najdeme i jejich doplňky: boty, klobouky, kabelky, šál či šperky.

Protože první dámy v Česku vstupují se svým mužem na Hrad, dříve sídlo českých králů, pokračuje expozice třemi toaletami v barvě královského nachu. Mezi reálnými modely, které jako manželky prezidentů oblékly při nejslavnějších příležitostech Hana Benešová a Lívie Klausová, obdivujeme i divadelní toaletu královny Kristiny. To byla role, ve které mimo svou roli první dámy vystupovala v divadle Dagmar Havlová. Luxus vzápětí střídá střídmost, s níž se oblékala Charlotta Masaryková. Tu zde zastupují jediné šaty s pro ni typickým stojáčkem.

Dalším tématem je takzvaný čaj o páté, setkání při příležitosti charitativních akcí. Ty byly a jsou často s manželkami prezidentů spojovány a stávají se významnou částí jejich aktivit. Původně diplomatická a především dámská záležitost k nám přišla z Británie. I Tea at five má svůj dress code, když zůstaneme u angličtiny, a my se na výstavě můžeme podívat, v čem jej absolvovaly například Irena Svobodová a další dámy.

I cesty, při nichž první dáma doprovází prezidenta, vyžadují vhodné oblečení. Často bývají dosti náročné, například kvůli změnám podnebí na různých kontinentech. Dozvídáme se, že Hana Benešová cestovala velmi ráda. Vystaveno je tu její zavazadlo, persiánový kožíšek a řada elegantních doplňků, mnohé od světově proslulých výrobců. Manželky dělnických prezidentů po roce 1948 příliš necestovaly, s výjimkou Boženy Novotné, která se svým mužem navštívila například Expo Montreal. Marta Gottwaldová i Marie Zápotocká ve svých

neformálních šatech a kostýmech do prostředí Pražského hradu těžko zapadaly, a proto z nich na výstavě příliš nevidíme. Do reprezentativních míst Hradu vrátila noblesu až Irena Svobodová, která se rovněž zasadila o navrácení historického nábytku do jeho prostor.

Výstava připomíná také prostředí slavnostních akcí, jako například přijetí korunovaných hlav a prezidentské návštěvy. Na fotografii i ve skutečnosti si na figuríně můžeme prohlédnout například šaty ze syntetického brokátu z roku 1975, které oblékla Viera Husáková. Jsou tu i společenské šaty z hedvábného šantungu, které si na summit NATO, kdy se recepce odehrávala ve Vladislavském sále Hradu, navrhla sama Dagmar Havlová. Zazáří znovu i velká společenská toaleta Hany Benešové v perlové barvě se všemi doplňky a šperky dle módy z 30. let. Oblékla si ji při přijetí rumunského krále nebo na ples Československého červeného kříže.

Jsou tu však i další zajímavosti: Pulover Olgy Havlové, gramofonová skříň z domácnosti Zápotockých či puďřenka Viery Husákové, kterou měla u sebe při pádu vrtulníku, který nepřežila. Ve dvou sálech si tak můžeme udělat představu, jakými proměnami prošla nejen móda, ale i představa o tom, co vše role první dámy znamená. I zde platí, že šaty dělají člověka. Ale k tomu, aby si dáma, která je nosí, zasloužila respekt veřejnosti, jen krásný oděv nestačí.

Výstava trvá v Nové budově Národního muzea do 30. 4. 2024.

Martina Fialková

Letní Praha: Klidná i divoká

Letní měsíce jsou v Praze plné života a nabízejí širokou škálu aktivit pro všechny návštěvníky. Bez ohledu na vaše zájmy a představy o zábavě jistě najdete něco, co vás zaujme a přinese nezapomenutelné letní zážitky. Přinášíme přehled nejzajímavějších tipů na letní akce v Praze a jejím okolí, které zahrnují sport, kulturu, prohlídky zajímavých míst a festivalovou atmosféru.

LETNÍ FESTIVALY

Festivaly mají schopnost propojovat, sblížovat a zároveň oživují atmosféru města. V Praze je pestrá nabídka festivalů s různými zaměřením. Mezi ty tradiční, které se těší velké oblibě, patří například Letní Letná, Festival proART, United Islands of Prague a mnoho dalších.

Letní Letná je mezinárodní festival Nového cirkusu a současného divadla. Probíhá od 17. 8. do 3. 9. Jedna z nejvýznamnějších kulturních událostí v Praze je proART Festival, který slaví různorodost umění a přináší nezapomenutelné zážitky pro všechny návštěvníky. Tento festival je oslavou výtvarného umění, divadla, hudby, tance a mnoha dalších forem tvorby. United Islands of Prague je festival hudby a kultury a přivádí do Prahy desítky hudebníků různých žánrů. Koná se v červenci a nabízí možnost objevovat novou hudbu a prožít nezapomenutelné večery v atmosféře ulic a parků.

LETNÍ KINA

Letní měsíce jsou ideálním časem pro relaxaci. A kdo by opovrhnul možností ponořit se do kouzla filmu pod širým nebem s drinkem v ruce a přáteli či partnerem po boku? V Praze najdete hned několik letních kin, která stojí za návštěvu. V rámci letního projektu, který spojuje kulturní centrum DOX a kino Edison Filmhub, organizátoři pro návštěvníky připravili letní kino na střeše DOX+ s výhledem na vzducholoď Gulliver, které nabídne celkem devět projekcí na velkoplošném venkovním plátně, zvuk z bezdrátových sluchátek a letní drinky. Ikonicke holešovicke kino Bio Oko v létě přesouvá své projekce na venkovní terasu. S posezením na pohodlných dekách a výhledem na staré tovární budovy v okolí, si můžete vy-

chutnat široký výběr filmů z různých žánrů. Atmosféra je neformální a přátelská. Letní kino bude zprovozněno také na Střeševském ostrově. S výhledem na Pražský hrad a Karlovy lázně můžete relaxovat na trávě a sledovat filmy různých žánrů. Program zahrnuje nejen aktuální hity, ale také klasické filmy a retrospektivy. Další letní kina najdete také na Výstavišti Holešovice, v Riegrových sadech, v Kasárnách Karlín a před Crossem.

Pestré programy probíhají i na střeše Radosti, bývalé budovy odborů na Žižkově – jóga, nedělní brunch, koncerty i stand-up komedie.

PROHLÍDKY A TURISTIKA

Návštěvníkům se otevřely brány zahrady Strakovy akademie u sídla vlády, kterou si mohou prohlédnout každou sobotu od 10 do 18 hodin. Zahrada Strakovy akademie prošla rozsáhlou rekonstrukcí, která měla za úkol vrátit jí reprezentativní charakter a navázat na styl a dílo původního architekta Františka Thomayera.

První sobotu v červenci budou mít zájemci možnost navštívit Hrzánský palác, který je jinak veřejnosti nepřístupný. Uskuteční se zde komentovaná prohlídka interiéru, která návštěvníkovi zároveň přiblíží bohatou historii této pro Česko tak významné budovy.

A pokud budete chtít na chvíli opustit ruch velkoměsta, určitě si udělejte výlet do parků jako je Stromovka, Grébovka, Prokopské údolí nebo popojedte až na samotný okraj Prahy do okolí Kunratic, které nabízí klid, procházku lesem nebo posezení u rybníků. Pokud vám nevadí koupat se v rybnících, můžete se tu v horkých dnech i osvěžit. Lidí tu moc nebývá, takže budete mít dostatek soukromí.

Lucie Jeřábková

Archeologie či Povltavská příroda – výstavy kousek od centra

Archeologická expozice Archevita: Stopami věků

Muzeum v Roztokách nedávno zvítězilo v národní soutěži Gloria musaealis v kategorii Muzejní výstava roku 2022 za projekt Archevita: Stopami věků, což je pro relativně malou instituci významné ocenění. Díky využití moderních technologií se podařilo celému prostoru vdechnout život.

Vizí hlavní autorky koncepce Mgr. Jany Klementové, vedoucí archeologického oddělení muzea, bylo vytvořit moderní a nadčasovou expozici, která vstřícným a poutavým způsobem představí regionální archeologii a současný pohled na její prezentaci. Svěží pojetí se promítá již ve vstupní části, kdy ven z objektu vystupuje rekonstrukce neolitického domu. Ten se prolíná přímo do interiéru a přichází plynule uvede do pravěku. V přízemí je v měřítku 1 : 1 postaveno několik typů obydlí z různých pravěkých období, výrobních a pohřebních celků, vše doplněno počítačovými perspektivami a holografickými projekcemi.

Na ochozové galerii jsou představeny sbírkové předměty, doplněné modelacemi hrobů, včetně videomappingu. Samotné archeologické sbírky jsou tvořeny především nálezy z výzkumů pravěkých sídlišť a pohřebišť. Expozice je strukturována podle období a začíná netradičně až v neolitu (mladší doba kamenná, 5 600–4 400 př. Kr.)

a končí symbolicky dobou okolo roku 1000, tedy na sklonku raného středověku.

Pod vodou i nad vodou

Výstava s podtitulem Fauna a flóra středního a dolního Povltaví návštěvníky seznamuje se zástupci živočišné a rostlinné říše, kteří se bezprostředně váží k toku Vltavy. Vznikla souběžně s dalším projektem, výstavou Vltava, proměny historické krajiny, která mapuje vývoj splavňování Vltavy a prezentuje mimo jiné první mapy, které tyto změny dokládají. Pohled na živočichy pod vodou i nad vodou tvoří protivravné změny způsobené činností člověka.

Ze všech živočichů byly změnami toku Vltavy ovlivněny nejvíce mihule a ryby coby striktně vodní obratlovci. U žádné jiné skupiny – obojživelníků, plazů, ptáků a savců – se ani u druhů výrazně vázaných na vodní biotopy tyto změny neprojevovaly tak silně, nebo nebyly jedinou příčinou jejich vymizení či snížení početnosti.

Prague Sounds uvádí

Benjamin Britten

Válečné requiem, op. 66
Vladislavský sál,
Pražský hrad
3 9 2023, 20 h

www.praguesounds.cz

Letní asociace

Zkusili jste si někdy propojit ustálená sousloví s žitou realitou? Například napašovat pojem stěhování národů na nacházející letní sezonu? Učinila jsem takový pokus nedávno, když jsme plánovali program na prázdninové měsíce. Stěhování národů mi logicky vytanulo na mysl nejprve, ve všem těmi děsivými konotacemi davů, přeplněných letovisek, hroživých zácp (nejen) na dálnicích či zvířat vystresovaných tábořícími lidmi, kteří ve snaze najít nedostatkové ticho, stanují i tam, kde by to opravdu nikdo nečekal.

Další pojem, který se mi v souvislosti s nacházejícími měsíci vybavil, je válka světů. Ne snad, že by dnes nějaká rozhlasová hra mohla vyvolat paniku, jako kdysi ta Wellsova, ale o invazi určitého druhu jde beze sporu. Turisté zaplaví historická centra měst, přírodní zajímavosti i atraktivní mořské pláže a v jistém slova smyslu opravdu dochází k určité válce. Běžný život se zastaví, obchodníci se vyzbrojí letními cenami a domorodci napětím vůči vetřelcům. Místa zavalená turisty ztrácí svou autenticitu a všude se valí davy lidí, kteří si myslí, že odpočívají a cestují. Třetí pojem, spojený s letní dobou, mám překvapivě provázaný s tématem deprese. Ne, že bych měla na mysl psychologický stav, spíš mi to evokuje ekonomickou depresi, čili úpadek. Mnozí se vydají ze všech svých úspor, aby smočili palec ve slané vodě, a poté celý rok žehrají na nedostatek peněz.

Zdá se tedy, že moje představivost akcentuje samá negativa, přitom léto má být nejhezčím ročním obdobím. Zkusila jsem tedy otočit výhled a hledat jen to hezké, co nám léto přináší. Tady se z veřejně přijímané terminologie těžko loví kladné příklady, nicméně napadá mě zažít floskule o okurkové sezóně, která evokuje klid a pohodu. Nabízí se i pojmy jako renesance či obnova, které se dají lehce napasovat na regeneraci psychologických sil.

Není vyloučeno, že někteří mají s létem spojené i mnohem děsivější asociace. Přeci jenom to, co bývá hromadně adorováno, může v mnoha lidech vyvolávat spíš paniku. Vezměme třeba takové prázdniny. Ty určité některým rodinám způsobují vrásky na čele, protože jak se o děti celé dva dlouhé měsíce postarat, když není dovolená ani babičky?

Přesto se většinou na léto těšíme. Asi nějaké zažité pocity z dětství. Tak si je hýčkejme a zkusme si léto neidealizovat. Pak určitě proběhne podle našich představ, bez asociací s ustálenými průpovídkami. Anebo jen s těmi kladnými, jako že léto přináší nové začátky a naděje.

Jitka Neradová

Z plazů se ve středním a dolním Povltaví vyskytuje vzácná, převážně rybožravá užovka podplamatá. Vodních ptáků zde žije celá řada, zmínit lze například kormorána, ledňáčka, volavku popelavou, kachnu divokou, z dravců luňáka hnědého. Z původních vodních savců se tu vyskytuje vydra, bobr, z nepůvodních ondatra, nutrie nebo norek americký.

Výstava Pod vodou i nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví je otevřena do 31. 12. 2023 a Archevita: Stopami věků je stála expozice otevřená celoročně. Obě výstavy lze zhlédnout ve Střeševském muzeu v Roztokách u Prahy.

red.

PŘIPOMĚŇME SI V ČERVENCI A SRPNU

- 3. 7. 1883 * Franz Kafka, pražský německý spisovatel židovského původu († 3. 6. 1924) – 140 let
- 5. 7. 1908 bylo založeno Národní technické muzeum – 115 let
- 16. 7. 1783 v pražských branách a při radnicích pražských měst byla zrušena městská stráž a dozor převzala státní policie – 240 let
- 16. 7. 1773 * Josef Jungmann, spisovatel a literární vědec († 14. 11. 1847) – 250 let
- 17. 7. 1828 * Quido Mánes, malíř († 5. 8. 1880) – 195 let
- 20. 7. 1858 byla zřízena obecní stráž pro dozor nad městským sady v Praze, která se stala základem pozdější pražské městské policie – 165 let

- 24. 7. 1933 zahájení výstavby letiště v Ruzyni. Provoz byl zahájen 5. 4. 1937 – 90 let
- 25. 7. 1648 švédská vojska obsadila Malou Stranu a Hradčany, města drancována střídavými útoky; 1. 11. konec obležení – 375 let
- 12. 8. 1978 do provozu byl uveden první úsek trasy A pražského metra – z náměstí Míru do Dejvic – 45 let
- 15. 8. 1868 * Jan Eškymo Welzl, cestovatel, dobrodruh, polární lovec († 18. 9. 1948) – 155 let
- 18. 8. 1998 † Otto Wichterle, vědec, obor: organická a makromolekulární chemie (* 27. 10. 1913) – 25 let
- 24. 8. 1923 * Karel Prager, architekt († 31. 5. 2001) – 100 let

Dagmar Toufarová – vídeňské návraty

Vyučovala češtinu pro cizince doma i v zahraničí, dokonce až v čínském Pekingu. I tam žijí kupodivu lidé, kteří se chtějí naučit řeč a poznat českou kulturu. A naopak, měla dík své práci a zvidavosti možnost proniknout do tohoto, pro nás opravdu jiného světa.

A nejen v Číně. Loni jsme se setkaly a povídaly si o něco blíž, ve Vídni, a pak i v Praze. To už působila v nové roli, jako šéfredaktorka Vídeňských svobodných listů, novin vydávaných v češtině pro zdejší českou menšinu. A při tom vyprávění mne napadlo, že čtenáře v Praze mohou zkušenosti Dagmar Toufarové také zaujmout.

Co vás poprvé a pak znovu a znovu přivádělo do Vídně a čím vám je blízká?

Vídeň je moje srdcová záležitost. Od nás z Vysočiny to není tak daleko, a proto jsem v metropoli na Dunaji prožila i svůj první delší zahraniční pobyt. Pak během vysokoškolských studií na univerzitách v Hradci Králové a Praze jsem si také několikrát „odskočila“ na delší čas do Vídně o prázdninách nebo i na stáž a praxi v rámci studia – to byl jednou dokonce celý půlrok. Pak jsem tu „uvízla“ a dělala navazující roční studium a začala pracovat na Hospodářské univerzitě. Když však začala volat alma mater, abych dokončila studium, bylo nutné se vrátit do ČR. Do Vídně jsem se po kratších či delších přestávkách stále vracela. Nejdelší pauza byla ta poslední.

Mezitím jste působila v několika jiných zemích v roli lektorky českého jazyka. Kde to začalo a čím pro vás ta práce byla zajímavá?

Asi osm let jsem učila češtinu pro cizince na Univerzitě Karlově. Když nám pak zavřeli naše středisko, objevila se nabídka pracovat jako vyslaná lektorka českého jazyka a literatury v Pekingu. Dostala jsem možnost pracovat na nejlepší jazykové univerzitě v Číně – Beijing Foreign Studies University (BFSU). Anglicky se v Číně moc nedomluvíte, ale stálo se naučit čínské slovo „univerzita“ a název BFSU a člověk měl vyhráno.

Přesun z Evropy do Asie byla celková změna – jiný kontinent, víc lidí, jiný jazyk a kultura, noví kolegové a studenti a mnoho dalšího. Dalo by se o tom povídat / psát dlouho. Zkrátka výzva.

Byly to sice „jen“ dva roky, ale velká životní zkušenost. Osobně si myslím, že pokud někdo někdy vycestuje pracovně, tak dva roky je minimum – jeden rok je turismus – než se člověk rozkouká a zvykne si. Rozhodně to chce alespoň tři-čtyřipět let. Ale pak zase přemýšlím o tom, zda tam nezapustí kořeny, zda už se až moc nepřizpůsobil, zda chce zůstat a stát se součástí jiné kultury nebo ne.

Když jsme si o tom vyprávěly, pochopila jsem, že to jste asi v Číně nechtěla. Ale dalším místem vašeho působení bylo Rusko.

Čína byla opravdu exotika. Rusko už mi bylo bližší – přeci jen jsou to také Slovani, a navíc jsem uměla jazyk. Kromě toho už to nebylo osm, ale „jen“ čtyři tisíce kilometrů domů. V každém případě čím dál od domova, tím víc si člověk uvědomí určité věci. Například, že už není ani z Vysočiny, z Česka, ale prostě z Evropy.

U nás se díváme ráno z okna, zda bude

pršet. V Pekingu jsme sledovali spíše kvalitu ovzduší a v Jekatěrínburgu, kde jsem učila (na Uralu), zase teplotu vzduchu. Když nebyl v Číně k dispozici přibor, prostě se člověk musel naučit jíst hůlkami a také se dozvěděl, že se do jídla nesmí píchat, protože to přináší neštěstí. V Rusku zase považují za neslušné chodit ve svrchníku ve vnitřních prostorech budov – všude jsou šatny na odkládání. Zato popotahovat je v pořádku, kdežto vysmrkat se je lepší na chodbě či toaletě. To jsou jen střípky z mnoha a mnoha dojmů a zážitků.

Vy jste v Rusku nechtěně strávila skoro celé covidové období – jaké to byly pocity, zůstat tam v době uzavřené hranice?

Vždy jsem mezi semestry v létě a v zimě létala domů. Pamatuji si, že se mi tenkrát tak nějak nechtělo na letiště, ani nevím proč. To byl únor 2020. Odletěla jsem zpět do Jekatěrínburgu a za měsíc byl celý svět vzhůru nohama. Když vám řeknu, že poslední letadlo odlétá za týden, abyste se rozhodla, zda letíte nebo ne zpátky do ČR, tak to mi můžete věřit, že to byl perný týden. Po zvážení různých okolností jsem se rozhodla zůstat, ale to jsem ještě samozřejmě netušila, že na dobu, která bude trvat rok a půl. Bylo to jako na houpačce. Chvilí byl lockdown, učili jsme online, pak se to uvolnilo, chodili jsme učit na univerzitu, a znovu naopak. Ale celkově to bylo asi uvolněnější než v Evropě. Například do fitka jsme chodit mohli. Pro vlastní bezpečí jsme si vybíraly s kamarádkou časy, kdy tam bylo málo lidí.

Co přispělo ke změně práce, kterou jste nedávno udělala, a to, že jste se rozhodla místo učení si vyzkoušet práci šéfredaktorky Vídeňských svobodných listů?

Akademičtí, ale také diplomaté či manažeři firem jsou kočovníci. Působí na jednom místě jen na omezenou dobu a jsou pak přesunuti někým jiným. Především jsem po posledním 1,5 roku v Rusku bez pauzy potřebovala do Česka. Mezitím přišel další lockdown a pak invaze na Ukrajinu a bylo „vyřešeno“. K tomu přišla zajímavá nabídka na práci ve Vídni. Pracovat v novinách pro mě není úplná novinka. Vydávala jsem 11 let časopis Freundschaft pro podporu výuky němčiny. Jak funguje firma a redakce vím velmi dobře. Nové ale bylo a myslím, že ještě nějakou dobu bude, než se člověk zorientuje v té „menšině“ a propletenosti spolků, vztahů a spoustě jmen, obličejů a funkcí tady mezi vídeňskými Čechy, kterých je tu velmi mnoho. Ale to je právě ta další nová životní a pracovní výzva. Miluji slovo „Herausforderung“.

Můžete noviny, které teď každých 14 dnů připravujete k vydání, blíže představit?

nou pneumatiku. Někdy i takové ty velké, od traktoru.

Možná máte na chalupě v garáži pár sjetých gum a říkáte si, že se k tomuto národnímu sportu přidáte, protože konec konců, kam taky s nimi. Tak jestli máte občanku, trvalý pobyt v Praze a trochu kuráže, můžete je odvézt do jakéhokoliv pražského sběrného dvora.

A to zdarma. To už se vyplatí!

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

VSL = Vídeňské svobodné listy vycházejí nepřetržitě od roku 1946. Dříve to byl dokonce týdeník, teď čtrnáctideník, ale mezitím vzrostl počet stránek a díky finanční podpoře především rakouského státu si můžeme nyní dovolit i barevný tisk. Vydavatelem je Menšinová rada, zastřešující organizace pro zhruba 18 spolků, takže hlavní náplní je život krajanů ve Vídni, resp. Rakousku, pozvánky na připravované akce, informace o těch proběhlých, kritiky divadelních her a filmů, recenze knih a mnoho dalšího, co souvisí se zdejšími českými životem. Hlavně by texty měly být „o“ a také „pro“ menšinu, ale přijímáme i příspěvky od jiných autorů. Důležité je, aby obsah nějakým způsobem propojoval Rakousko, Česko i Slovensko.

Sotva jste se v nové pozici rozhlédla, přišly v ČR prezidentské volby a nedávno prezident Petr Pavel navštívil i Čechy ve Vídni. To pro vás jako šéfredaktorku VSL muselo být nejen velmi zajímavé, ale i náročné. Určitě jste byla u toho?

Ano, práce šéfredaktorky má samozřejmě svá pozitiva, ale taky negativa. Velkým pozitivem je, že máte možnost se setkat, mluvit a případně i udělat rozhovor se zajímavými lidmi, negativa jsou hlavně časová náročnost a stres.

V roce 2022, když jsem občas už do Vídně jezdila (tehdy ještě ne ve funkci šéfredaktorky), slavil Školský spolek Komenských 150 let a v rámci Jubilejního roku se konala spousta zajímavých akcí. Pro mě to byla výborná možnost se rychle seznámit s významnými osobnostmi menšiny a také se

osobně setkat například s rakouským prezidentem.

Krajanské noviny nebo časopis, to je zcela specifické médium. Desítky tištěných titulů vydávaných Čechy v zahraničí měly velký význam a opodstatnění před rokem 1989, ale dnes postupně zanikají a zůstává jich sotva pár. Drží ze Zpravodaj ve Švýcarsku a několik dalších, informace se přesouvají do on-line prostoru, tištěné noviny mají generační problém. Čím chcete vídeňské a rakouské Čechy udržet vy?

To máte pravdu! Situace není jednoduchá, i když krajanské noviny mají tu výhodu, že menšiny jsou českým a rakouským státem podporovány. Ovšem potřebovali bychom podporu stabilní, se kterou bychom mohli počítat na několik roků dopředu. Já sama noviny vnímám i jako jakousi kroniku menšiny. Snažíme se tedy „zarchivovat“ co nejvíce o tom, co se děje v menšině a dát to do souvislosti třeba s událostmi z politického dění. Zasláme je nejen po Rakousku, ale také do České a Slovenské republiky a vlastně i kamkoli po Evropě a do světa.

V současné době se snažíme obohatit obsah, aby představoval také nečleny spolků a jejich zajímavé aktivity. Rozšiřujeme témata, v přípravě je online verze novin a budeme doufat, že se nám to již brzy finančně a technicky podaří zrealizovat.

Spolupracujeme také se Slováci, i když mají vlastní spolky, akce a časopis. Také informujeme o dění na školách Komenského (je tu česká mateřská a základní škola i gymnázium). Vítáme konstruktivní kritiku, protože jen ta nás posune zase dál a budeme se moci přizpůsobit přáním a potřebám čtenářů.

I vy se můžete podívat na naši webovou stránku a také Facebook, kde jsou další informace o Vídeňských svobodných listech a také kalendář akcí.

Nastává léto, z Prahy do Vídně je to, co by kamenem dohodil. Za čím byste pozvala návštěvníka – turistu do letní Vídně?

Já osobně miluji ve Vídni vodu a zeleň. V létě je to osvěžující se toulat pěšky nebo také jezdit na kole po březích Dunaje. Mimo jiné tam naleznete nejen kavárny a restaurace, ale také sportovní hřiště nebo místa na grilování či je možno si vypůjčit lodičku nebo se projet lodí po Dunaji až do Bratislavy či Budapešti. Ve městě jsem vždy uchválena množstvím různých zákoutí, slepých uliček a dvorků. Pokud jde o letní akce pod širým nebem, tak doporučuji webovou stránku Kultursommer.wien, ale i existují i další přehledné weby či se můžete informovat přímo v Infocentru za operou nebo radnici. Vídeň má informace pro turisty vždy skvěle zpracované.

Martina Fialková

Letní Letná slaví 20 let

Těšte se na to nejlepší z českého i světového nového cirkusu!

Letenské sady budou už tradičně v závěru letních prázdnin patřit mezinárodnímu festivalu nového cirkusu a divadla, Letní Letná! Letos festival slaví 20. výročí a Letnou rozhybe ve dnech od 17. srpna do 3. září.

Chybět nebude ani dárek pro diváky. Tím bude unikátní narozeninová inscenace, *Pocta novému cirkusu*, v podání českých a švédských umělců z oblíbeného Cirkus Cirkor. Projekt, který vzniká unikátně pro příležitost oslav dvou dekad českého novocirkusového svátku, a díky němuž ožije nová vodní plocha na Letné, bude mít pouze dvě uvedení. První v předvečer zahájení festivalu 16. srpna a druhé pak následující den. Již 16. srpna se uvede premiérou i jeden z největších českých novocirkusových souborů Losers Cirque Company.

Ale to je jen začátek. V dalších takřka třech týdnech se návštěvníci mohou těšit na opravdový novocirkusový „crème de la crème“, tedy to nejlepší z nejlepšího. Na scéně se tak znovu objeví zahraniční soubory, které si za 20 let festivalu získaly srdce diváků. Mezi nimi jsou britská cirkusová stálice NoFit State, která dá o sobě vědět divokou *SABOTAGE*. Sourozenské duo z francouzsko-belgického souboru Collectif Malunés se spolupráce s ansámblem MOVEDBYMATTER předvede v inscenaci *BITBYBIT* bratrovražednou show. Francouzský Cirque Aïtal rozbalí *A CIEL OUVERT* – pod hvězd-

ným nebem – bohémské tábořiště, které je vstupem do úplně jiného světa. Kanadský Cirque Alfonse obrátí v komicky živé inscenaci *ANIMAL* život na jedné farmě vzhůru nohama.

Pozadu ale není ani česká scéna. To, kam se nový cirkus posunul u nás během posledních dvaceti let, budou moct diváci vidět například díky inscenacím již zmíněného Losers Cirque Company, trapezistce Elišce Brtnické nebo také Feel the Universe Cirkus Company, kteří připravili cílené první společné uvedení pro Letní Letnou.

Publikum ale čeká mnohem více souborů, akrobatů či artistů. Kromě večerních představení i program šitý na míru dětem a jejich rodičům, který je připraven z velké části zdarma a vyplňuje celý den. Pro děti jsou připraveny i dva druhy příměstských táborů a pro rodiče hlídání během představení.

Přijďte se užít závěr léta s Letní Letnou, svou vlastní třešničku na dortu si můžete vybrat na www.letniletna.cz.

Poslechni si filmy!

Osmý ročník mezinárodního festivalu filmové hudby a multimédií SOUNDTRACK Poděbrady nabídne 24. až 27. srpna na řadě míst v Poděbradech propojení filmové hudby a multimédií – program plný největších hvězd filmového hudebního průmyslu i špičku domácí populární scény.

V rámci programu se mohou návštěvníci těšit na známá jména současné i dřívější hudby nejrůznějších žánrů. Tros Discotequos vystoupí v sestavě Vojta Dyk, Jan Maxián, Jakub Prachař; Buty nabídnou Filmovou jízdu; Circus Ponorka a The Deep Blue Sea Orchestra zahrají písně z filmů Alice Nellis. Ondřej Havelka and His Melody Makers představí Poklad na stříbrném plátně. Projekt filmu Je třeba zabít Sekala bude s živou hudbou v podání Filharmonie Hradec

Králové. A Olin Nejezchleba & Malý Bobr připomenou tvorbu klavíristy a skladatele Petra Skoumala, který by v letošním roce oslavil 85. narozeniny.

Na festivalu též proběhne oslava 80. narozenin herce a zpěváka Václava Neckáře, který vystoupí na koncertě spolu s kapelou Bacily, kterou vede jeho bratr Jan. Pro zájemce o návštěvu celého festivalu je připraven „Festivalový Soundtrack Golden pass“ – vstupenka na všechny koncerty programu. Golden pass účastníky též opravňuje ke vstupu na veškeré filmové projekce a jakýkoliv další placený program.

Ondřej Sedláček

Prázdninový program ve Skautských institutech

Po celé léto si můžete vychutnat stín ve Skautském institutu na Staromáku. V červenci i srpnu budeme servírovat vypečený kulturní program.

Pavlačemi zarezonují hofkosladké texty akustické kapely Hm... (18. 7.), elektronické zařikávání dua WWW Neurobeat (27. 7.) nebo hypnoticky křehké melodie uskupení Kalle (10. 8.). Komu je poslech málo, může se zapojit do pravidelné swingové tančírny na našem dvorku (14. a 28. 7., 25. 8.).

Vydechnout po horkém dni můžete v našem letním kině, buďte u hereckého koncertu Joaquina Phoenixe – srdečné konverzačky C'mon C'mon (13. 7.) nebo u české covidové bromance Sami doma (21. 7.), ve které bezelstně září frontman kapely Bert & Friends.

Klidnější pak bude setkání v našem sále Minuta, v bývalém obyčejné rodiny Kafkových, kde o životě pražského spisovatele povypráví přední kafkoznalec Przemek Schreck (1. a 3. 7.). Zahajujeme také kurz jógy a meditace pro začátečníky, na kterém vás rádi uvítáme každé úterý po celé léto.

Na Kampě, ve Skautském institutu v Rybárně, můžete přes klidný letní provoz navštívit třeba pravidelnou keramiku, která od 5. 7. proběhne pravidelně, jednou za dva týdny. Mimoto si můžete v našich bohatě vybavených dílnách opravit něco starého nebo vytvořit něco nového. Každý čtvrtek se můžete stavět i bez předchozí rezervace!

Podrobnosti o všech akcích pořádaných Skautským institutem naleznete na facebookových stránkách @sinastaromaku a @sivrybarne.

-PR-

Městská knihovna v Praze

POBOČKA HRADČANY

Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203

Letní otevírací doba knihovny

od 1. 7. do 31. 8. 2023

pondělí a středa 12.00-17.00

V době od 24. 7. do 6. 8. 2023

je knihovna uzavřena.

Akce se konají na zahradě

(kromě výstav), v případě nepříznivé počasí uvnitř knihovny.

9. 8. **Patrik Šíma - Letní koncert** 18.00
Umělec – vytváří koláže, instalace, maluje, píše poezii/prózu a skládá písně. V nich se prolínají harmonické postupy blues, rocku, folku a country.

16. 8. **Prázdninová tvořivá dílna Dagmar Volencové – Koláž** 17.17
Vytváření originálních obrazů technikou koláže. Rezervace tel.: 770 130 203, dagmar.volencova@mlp.cz

23. 8. **Prázdninová tvořivá dílna Dagmar Volencové – Malování na přírodninu** 17.17
Malování na dřevěnou kulatinu, kamínky, mušle, ulity nebo pířka. Rezervace tel.: 770 130 203, dagmar.volencova@mlp.cz

30. 8. **Na vlnách tónů a slov – zpívající saxofonista Josef P. Snětívý** 18.00
Zazní převážně autorské písně proložené ukázkami z prozaické i básnické tvorby.

Výstava

3. 7. – 31. 8. **Kristina Dobrozemská** – To nejlepší nakonec (malba na lipové dřevě)

Změna programu vyhrazena.

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7

Tel.: 603 552 558,

scarabeus.galerie@gmail.com

www.galeriescarabeus.cz

úť 14.00-19.00, so-ne 13.00 – 18.00

středa až pátek na objednání

pro školy a skupiny.

Muzeum kávy Alchymista KÁVA A KÁVOVINY v proměnách času a kultur
GALERIE SCARABEUS
LOUTKY A RODINNÁ LOUTKOVÁ DIVADLA

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
Naučná stezka příroda a umění na počest ornitologa a hrdinu Veleoslava Wahla a sochami Igora Hlavinky

Pneumatiky

EKORUBRIKA

Myšlím, že takovým tajným sportem Čechů, ve kterém jsme ale mimořádně zdatní, je nošení pneumatik do přírody. Že někdo někde pohodí petku nebo obal od sušenky, to je jasné. Je lehoučké to přinést. Ale dostřádat do potoka pneumatiku, to je docela výkon.

To tam vozí autem, napadne vás. To asi taky. Ale při svých potulkách přírodou, kořoty potoků a vůbec míst spíš hůř dostupných jsem skoro vždy našel nějakou přek-

nou pneumatiku. Někdy i takové ty velké, od traktoru.

Možná máte na chalupě v garáži pár sjetých gum a říkáte si, že se k tomuto národnímu sportu přidáte, protože konec konců, kam taky s nimi. Tak jestli máte občanku, trvalý pobyt v Praze a trochu kuráže, můžete je odvézt do jakéhokoliv pražského sběrného dvora.

A to zdarma. To už se vyplatí!

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest:

DOTAZ: V posledním vyúčtování vodného jsem měla téměř dvakrát vyšší spotřebu než v loňském roce. Mám podezření, že můj vodoměr neměří správně. Jak mohu tuto situaci řešit?

ODPOVĚD: Odběratel má právo požádat provozovatele vodovodu o přezkoušení vodoměru. Na základě písemné žádosti musí být tato zkouška provedena do 30 dnů od jejího podání. Pokud bude vodoměr měřit mimo povolenou odchylku, náklady na přezkoušení půjdou za provozovatelem vodovodu. Měřil-li vodoměr správně, náklady na zkoušku hradí odběratel. V případě vadnosti vodoměru by se pak množství odběru vody stanovilo podle skutečného odběru vody v předchozím období.

DOTAZ: Nedávno jsem reklamoval video-projektor, který jsem zakoupil přibližně před

rokem a půl. Prodejce však mou reklamaci zamítl s tvrzením, že na poškozenou část poskytuje záruku v trvání pouze jednoho roku. Jenže to mi nebylo nikdy předtím sděleno, jinak bych si projektor koupil jinde. Může prodejce reklamaci takto zamítnout?

ODPOVĚD: Prodejce nesmí jednostranně omezit práva spotřebitele z vadného plnění. Podle občanského zákoníku se k ujednáním odchylujícím se od ustanovení zákona stanovených k ochraně spotřebitele vůbec nepřihlíží. Můžete tedy uplatnit právo z vady, která se na věci vyskytla po dobu 24 měsíců od jejího převzetí. Smluvní omezení záruky je totiž zakázané.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

PLACENÁ INZERCE

ŠPALETOVÁ A HISTORICKÁ OKNA

Povolení od památkářů zajistíme a s granty Vám pomůžeme

SHOWROOM: Sokolovská 551/131, Praha 8 - Libeň

+420 777 874 899

www.oknacreative.cz

Letní vycházky Pražské vlastivědy na: www.listyprahy1.cz

MĚSTSKÁ DIVADLA PRAŽSKÁ ABCKOMEDIEROKOKO

Scény městských divadel pražských Vodickova 28, Praha 1
www.mestskadivadlaprazska.cz

ABC ČERVENEC

1. Zítřejší swing bude znít vsude
19. Na zlatém jezeře
20. Na zlatém jezeře
28. Shirley Valentine
29. Shirley Valentine

SRPEN

18. Shirley Valentine
19. Shirley Valentine
25. Na zlatém jezeře
26. Na zlatém jezeře

Začátky představení v 19.00.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mlp.cz, 222 113 425

Akce probíhají na Mariánském náměstí, Praha 1. Vstup volný.

Léto na Mariánském

Festival za dveřmi, 14. – 18. 7.
zadvermi.cz

15. ročník festivalu pouličního divadla

14. 7. Bratři v tričku – Pošťák 16.30
17. 7. Hippiana.Maleta – Tunnel 16.00
Chris Iris – Gap of 42 17.00
18. 7. Chris Iris – Gap of 42 16.00
Hippiana.Maleta – Tunnel 17.00

Letní 3Kino 20. 7. – 2. 9.
3kino.cz a mlp.cz/akce

Výběr toho nejlepšího z kinematografie středoevropského regionu

20. 7. Pasáž 21.00
21. 7. Jack Strong 21.00
22. 7. Bobry 21.00
17. 8. Pouta 20.30
18. 8. Zelenohorské události 20.30
19. 8. Okupace 20.30
31. 8. Ikarus. Legenda o Mietku Koszovi 20.00
1. 9. Bohové 20.00
2. 9. Stanko 20.00

Mami, tati, děj se věci, 24. 8. a 9. 9.,
vždy 10.00 – 17.00
mlp.cz/akce

Festival pro děti. Divadelní představení, čtení poutavých příběhů, tvořivé dílny pro nejmenší i malý bazar školních potřeb, deskových her a hraček.

Muzeum literatury

Pellešova 44/22, Praha 6
www.muzeumliteratury.cz

PROGRAM NA ČERVENEC A SRPEN 2023

Výstavy

Malá galerie Muzea literatury
do 17. 9. **Karel Teige: Deníky 1912-1925**
Výstava vychází z deníků mladého Karla Teigea a představuje nejen originální deníky, ale i jeho výtvarnou tvorbu ze stejného období.

Letohrádek Hvězda, obora Hvězda
do 30. 10. **Protisvěty Ladislava Fukse**
Výstava ke stému výročí narození velkého českého spisovatele 20. století Ladislava Fukse.

Doprovodné programy a akce

Letohrádek Hvězda

4. 7. Bio Masha: Péče 15.00
Loutková groteskní krimi na motivy románu Myši Natálie Mooshabrové v rámci výstavy Protisvěty Ladislava Fukse.

18. 7. Projektce filmu Spalovač mrtvol 18.00
V rámci výstavy Protisvěty Ladislava Fukse.

29. 7. Loutková inscenace spolku Fras nazvaná Takk Takk
Vypráví o životě na Islandu.

22. 8. Projektce filmu Františka Vlčíla 18.00
Pasáček z doliny
V rámci výstavy Protisvěty Ladislava Fukse

Muzeum literatury

5. 8. Loutkové divadlo souboru Fras Největší ze Sámů
Příběh ze života Laponců, pro návštěvníky od 5 let.

31. 8. Komentovaná prohlídka výstavy na téma Karel Teige a poetismus. 18.00

divadlo Spejbla a Hurvínka

Dejvická 38, Praha 6, www.spejbl-hurvinek.cz,
224 316 784, 607 911 458, dsh@volny.cz

ČERVENEC
divadelní prázdniny

SRPEN

19. Hurvínka a král Blecha
Letní scéna D S+H v Zoo Praha 14.00, 16.30
20. Hurvínka a král Blecha
Letní scéna D S+H v Zoo Praha 14.00, 16.30
26. Pohádky pro Hurvínka 14.00, 16.30
27. Pohádky pro Hurvínka 10.00, 14.00

LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI

27. 6. – 2. 9. 2023

Vstupenky na pražská představení v prodeji na:
www.shakespeare.cz a v síti Ticketmaster.
Generálním partnerem je skupina PPF.

Pražský hrad, Nejvyšší purkrabství
Jirská 11/2, Praha 1

27. 6. – 1. 7., 3. 7. – 8. 7. 10. 7. – 14. 7.,
22. 8. – 2. 9. Jak se vám líbí (premiéra)
17. 7. – 18. 7. Na scéně Martin Hilský (premiéra)
20. 7. – 22. 7. Hamlet (SK) (premiéra)
24. 7. – 29. 7., 31. 7. – 1. 8. Bouře
3. 8. – 5. 8., 7. 8. – 9. 8. Hamlet
11. 8. – 12. 8., 14. 8. – 20. 8. Macbeth

Hudební a taneční fakulta AMU
Lichtenštejnský palác, Malostranské nám. 13, Praha 1

4. 8. – 5. 8., 8. 8. – 12. 8. Veselé paničky windsorské
15. 8. – 16. 8. Zkrocení zlé ženy
17. a 18. 8. Sen noci svatojánské
19. 8. Romeo and Juliet (EN) (premiéra)
(Hra je uváděna v angličtině s českými titulky)
23. 8. – 26. 8., 29. 8. – 1. 9. Zimní pohádka

Začátky představení ve 20.30, není-li uvedeno jinak. Změna programu vyhrazena.

Chodovská tvrz

Kulturní Jižní Město o.p.s.
Ledvinova 9, Praha 4, 267 914 831, BUS 136, 125, 203 a 213
info@chodovskatvrz.cz; www.chodovskatvrz.cz

ČERVENEC

Koncerty

11. Zahajovací koncert hudebních klenotů s Jaroslavem Svěceným (240/160) 20.00
12. Gabriela Beňáčková a Jakub Pustina (250) 20.00
13. Operetní galakonzert světových evergreenů (150/100) 20.00
14. Cigánský diábl (SK) a Jaroslav Svěcený (130/100) 20.00

Jazz & Blues Fest Tvrz

19. Milan Angelo trio (160/110) 18.00
19. Soul Ožil (160/110) 20.00
20. Four Seasons Saxophone Quartet FSSQ (160/110) 18.00
20. Allison Wheeler Winterspring (160/110) 20.00
21. Anna Kolingerová kvartet (160/110) 18.00
21. Roman Pokorný Box Heroes (160/110) 20.00

Letní scéna Divadla Na Jezerce

4. Manželské vřádnění (590/250) 20.00
5. Takový žertík (450/250) 20.00
6. Pánský klub (59/250) 20.00
7. Občas první jakosti (450/350) 20.00
8. Mnoho povyku pro lajk (450/350) 20.00

Výstavy

Galerie otevřena úterý–neděle 13.00 – 19.00, vstupné 100/50

Velká galerie
do 30. 7. Andy Warhol

Malá galerie
do 30. 7. Nadia Prchalová: #tojekunst
Prostor Malé galerie pro umělce Jižního Města.
Výstava fotografií.

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1,
www.divadloveletne.cz, 222 326 843, 608 327 107,
rezervace@divadloveletne.cz

ČERVENEC

Kašpar / STÁTNÍ HRAD ZVÍKOV
19. – 20. Romeo a Julie 21.30

Kašpar / TVRZ TICHÁ
21. – 23. Romeo a Julie 21.30

KAŠPAR NA KAŠPERKU
25. – 27. Mrzák inishmaanský 20.45
28. – 30. Romeo a Julie 21.15

Kašpar / PARK RADONICE U PRAHY
31. Mikulášovy prázdniny 19.30

SRPEN

Kašpar
21. Dámská čtyřhra
22. Dámská čtyřhra
23. Dámská čtyřhra
24. Jonáš a tingl-tangl
25. Jonáš a tingl-tangl 17.30
28. Mikulášovy prázdniny
29. Terminus
30. Terminus
31. Terminus derniéra

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Kašpar / PARK RADONICE U PRAHY
1. – 3. Rozmarné léto 20.45
4. – 5. Rozmarné léto – bonus 20.45
6. Slovácko sa nesudí 20.45

KAŠPAR NA KAŠPERKU
8. – 10. Život je sen 21.15
11. – 13. Macbeth 21.15

Kašpar / TVRZ VLKSICE
16. Slovácko sa nesudí 20.45
17. Romeo a Julie 20.45

Kašpar / VILDŮV MLÝN V JISTEBNICI
18. Jonáš a tingl-tangl 20.30
19. Slovácko sa nesudí 20.30

Kašpar / HRAD POŘEŠÍN
25. – 27. Macbeth 20.30

KOMORNÍ KINO Ewald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna
otevírá vždy 1 hodinu
před začátkem prvního
představení. www.ewald.cz

1. BIO JUNIOR Kocour v botách: Poslední práni 14.00
Aftersun 16.00
Muž, který stál v cestě 18.00
Asteroid City 20.30

2. BIO JUNIOR Mezi živly 14.00
Tár 16.15
Indiana Jones a nástroj osudu 19.15
3. BIO SENIOR Muž jménem Otto 14.30
Asteroid City 16.30
Slon 18.30
Takové to léto 20.15
4. BIO SENIOR Život kotěte 14.00
Ráj: Láska 15.40
Vily z Inisherinu 18.00
Muž, který stál v cestě 20.10
5. BIO SENIOR Bud chlap! 14.00
Igor Levit: Beze strachu 16.00
Aftersun 18.15
Asteroid City 20.15
6. BIO SENIOR Znovu se zamilovat 14.00
Alibi na klíč: Den D 16.00
Hrdina nikoho premiéra 17.45
Noc 12. 19.45
7. BIO SENIOR Život pro samouky 14.00
Takové to léto 15.45
Asteroid City 18.20
To ty nosíš smůlu, láska předpremiéra 20.30
8. BIO JUNIOR Mezi živly 14.00
Život kotěte 16.05
Mladí milenci 17.45
Mission: Impossible Odplata – První část předpremiéra 20.00
9. BIO JUNIOR Titina, psi polárníce 14.00
To ty nosíš smůlu, láska 15.45
Asteroid City 17.45
Indiana Jones a nástroj osudu 20.00
10. BIO SENIOR Ostrov 14.00
O malých věcech 16.00
Igor Levit: Beze strachu 17.45
Hrdina nikoho 20.00
11. BIO SENIOR Muž, který stál v cestě 14.00
Ráj: Láska 16.30
Mission: Impossible Odplata – První část předpremiéra 19.00
12. BIO SENIOR Mladí milenci 14.00
Sisu 16.10
To ty nosíš smůlu, láska 18.00
Asteroid City 20.00

Další program na: www.ewald.cz

Dva tipy na shakespearovské hity

Letní shakespearovské slavnosti se v roce 2023 otevrou veřejnosti od 27. června do 2. září. Během léta vrátí na nové obnovenou scénu Nejvyššího purkrabství Pražského hradu mimo jiné i dvě úspěšné premiéry předchozích let, magickou komediální *Bouři* a temného toxického *Macbetha*.

Bouře, pohádková komedie, nejkrásnější pozdní hra Williama Shakespeara, si hraje s tématy a motivy, které alžbětinského dramatika zajímaly po celý život: velká láska, pletichy, pomsta či odpuštění, ale i téma iluze, skutečnosti a plynutí času. Hraje se od 24. června s malou přestávkou do 1. srpna a v hlavních rolích uvidíte Davida Prachaře, Elišku Křenkovou, Zdeňka Piškulu, Marka Daniela, Josefa Poláška a další.

Macbeth vystřídal odlehčený rok 2021 v roce 2022 varovným vzhledem do lidské duše. Do světa, ve kterém věštba definuje realitu větší silou než racionální úsudek. Strach, toxické vztahy, a především neukojitelná touha po moci, která způsobí katastrofu. Na dábské tažení hlavního antihrdiny končící karmickou tragédií se lze vydat společně s ním od 11. srpna s pauzou do 20. srpna. V hlavních rolí se vrací ikonické duo, Marek Němec a Lenka Krobotová, i Klára Issová či David Matásek.

Bouře, zdroj © AGENTURA SCHOK, foto Pavel Hejn

V rámci Shakespearovských slavností si můžete užít také další inscenace, jako je premiérové *Jak se vám líbí*, *Hamlet* ve dvou jazykových ztvárněních, komponovaný večer *Na scéně Martin Hilský, Romeo and Juliet* od Prague Shakespeare Company zinscenované v originální angličtině. Chybět nebudou ani legendární *Zimní pohádka*, či ostravský *Sen noci svatojánské* a *Zkrocení zlé ženy*. Kromě Nejvyššího purkrabství se hraje též na letní scéně HAMU na Malostranském náměstí. Všichni shakespearovští nadšenci jsou srdečně vítáni!

-PR-

Olej, co září

Galerie Villy Pellé představuje velkoformátovou plátna malíře a textaře Lubomíra Tylpta. Jde o výstavu po delší autorové odmíce a tak se návštěvníkovi dostane hned několika souborů děl z let 2021–2023, která dosud nebyla k vidění.

Pro Tylpta je typická figurativní malba a barevnost. Sám autor říká, že ho baví, když obrazy září, což často dosahuje pomocí doplňkových barev. Návštěvník by neměl opomenout prohlédnout si obrazy zblízka a povšimnout si tak příznaků tahů štětcem a velkých vrstev oleje, se kterými autor pracuje. Tylpt na figuře za zábavnou považuje možnost, vkládat skrze postavy a jejich vzájemné vztahy do obrazů skryté významy.

Autor s kurátorem Karlem Srpem rozprostřeli díla do několika tematických souborů. Každý z nich pak dostal samostatnou místnost, což umožnilo dílům rádně vyniknout. Zároveň jsou obrazy vyrábány tak, aby na každý soubor ukázal jinou autorovu dovednost.

Jeho cit pro hru se světlým představuje Tylpt hned v první místnosti souborem *Mladíci*. Prostřednictvím tohoto motivu dává prostor každému divákovi vytvořit si vlastní příběh a pojmenovat si tak onen jas. Otevřenou interpretaci začleňuje Tylpt do své tvorby pravidelně.

Na plátnech *Velké matky* si autor hraje s proporcemi a dynamickým pohybem, který je schopný do díla vtisknout. Představuje také cit pro absurditu, která dodává dílům vtip.

Pod názvem *Metastroje* nalezneme dílo ze série různých konstrukcí, sestavených z obyčejných výrobků denní potřeby. Prostor dokresluje audio ve formě tvorby od české kapely WWW Neurobeat, pro kterou Tylpt píše texty.

Pláče, to je soubor hned několika portrétů plačících mimin, kterými představuje svou fascinaci animálností, dřímající v každém dítěti, skrze kterou je schopné předat obnaženou lidskou emoci. Sám

Levitace, olej na plátně
foto Tomáš Souček

autor tuto místnost považuje za výraznou, co se atmosféry týče.

Svůj smysl pro kouzlo až nadpřirozeno nám předává skrze *Levitantky*. Obrazy jsou ukázkou naprosté svobody těla, která dává průnik živelnosti a lehkosti bytí. Odkazuje také na známé slety čarodějnic a svou dávnou malířskou láskou, Francisca Gouy.

Plátna, která výstavu zakončují, jsou *Jedinci*. Skrze ně nás Tylpt utvrzuje o svém nadání. Nejde ani o portréty či autoportréty. Hlavní myšlenkou je vyjádřit společenské postavení i duševní rozpoložení jedince.

V poslední výstavní místnosti na nás čeká promítání krátkého dokumentu, v němž se přemístíme do malířova ateliéru. Prozrazuje zde proces tvorby i myšlenkové pochody, jakými o dílech přemýšlí.

Lubomír Tylpt: Levitace
Villa Pellé, do 13. 8. 2023
Amelie Slavíková

Letní slavnosti staré hudby

24. mezinárodní hudební festival 18. července – 8. srpna 2023

Emauzské opatství, kostel Panny Marie Na Slovanech
18. 7. Polyhymnia 20.00

Duchovní madrigaly a koncerty v Benátkách a za Alpami

ENSEMBLE POLYHARMONIQUE (Německo)

Magdalene Harer, Joowon Chung – soprán
Alexander Schneider – umělecký vedoucí, alt
Johannes Gaubitz, Christopher Renz – tenor
Matthias Lutze – bas
Juliane Laake – violon
Klaus Eichhorn – varhany

Zámek Troja
24. 7. Erató & Caritas 20.00

Podoby lásky v italské rané barokní hudbě

Hannah Morrison – soprán
HATHOR CONSORT (Belgie)

Romina Lischka – sopránová a basová
viola da gamba, umělecká vedoucí
Giovanna Pessi – trojřadá harfa
Margit Übellacker – salterio
Francis Jacob – cembalo, varhany

Strahovský klášter, Letní refektář
27. 7. Hudební Parnas 19.00

Muzické inspirace ve virtuózních suitách à la française

Hille Perl – viola da gamba
Christine Schornsheim – cembalo
Michael Freimuth – teorbá

Vzlet (Vršovická kulturní křižovatka)
29. 7. Terpsichoré 19.00

Renesanční maškarní ples na polském královském dvoře, baletní a pantomimické představení pro všechny generace

CRACOVIA DANZA BALLETT (Polsko) – taneční soubor
Romana Agnel – umělecká vedoucí, choreografie
Monika Polak-Luścińska – kostýmy, masky
Maciej Luściński – masky
Dariusz Brojek – světelný design
CAPELLA ORNAMENTATA (ČR) – hudební soubor
Richard Šeda – cink, umělecký vedoucí

Zámek Troja, Císařský sál
31. 7. Euterpé 20.00

Žertovné i dramatické příběhy ve španělských písních a ensaládách

CANTORÍA (Španělsko)
Jorge Losana – umělecký vedoucí, tenor
Inés Alonso – soprán
Oriol Guimerà – kontratenor
Víctor Cruz – bas

Joan Seguí – varhanní pozitiv
Pablo FitzGerald – vihuela de mano
Marc de la Linde – viola da gamba

Strahovský klášter, Letní refektář
3. 8. Concerto d'Apollo 19.00

Mytologické postavy v italských houslových sonátách

Alessandro Tampieri – barokní housle
Valeria Montanari – cembalo

Kostel sv. Šimona a Judy
8. 8. Canto d'Orfeo 19.30

Bájný pěvec v barokních operách

Delphine Galou (Francie) – alt
COLLEGIUM MARIANUM – barokní orchestr
Jana Semerádová – flauto traverso, umělecká vedoucí
Lenka Torgersen – barokní housle, koncertní mistr

Informace: Collegium Marianum
tel.: 224 229 462, 731 448 346
Galerie 1, Štěpánská 47, Praha 1
Festivalové centrum: otevřeno středa 10.00 – 18.00
5. 7. je pokladna uzavřena.
www.letnislavnosti.cz

Léto hereckých osobností

zavede diváky do světa mužů a divadelního zákulisí

Jubilejní 20. ročník Metropolitního léta hereckých osobností se letos koná až do 2. září 2023 v Praze na Letní scéně Vyšehrad a Letní scéně Výstaviště Holešovice. Mimo metropoli, pak venkovní scéný divadla Studio DVA najdete i na Tvrzi Divice u Loun a ve Vítězně u Dvora Králové nad Labem. Oblíbené pražské divadlo slibuje na 150 představení včetně dvou hvězdných obsazených novinek.

Ke kulatinám si úspěšná divadelní představení nadělila ironickou komedií *Chlapi sobě*, která se věnuje nelehkému údělu mužů v současném světě, a také klasický kus v podobě situační komedie *Bez roucha*. Ta diváky díky skvělé režii Ondřeje Sokola zavede do divadelního zákulisí těsně před premiérou.

Kromě novinek jsou připraveny i úspěšné činoherní tituly, mezi kterými nechybí *Lovci bobrů*, *Ježinky* a *bezinky*, *Líbánky* na Jadrnou, *Brouk* v hlavě, *Poprask* na laguně či hudební projekty *Starcí* na chmelu, *Malý princ* či *Šíleně smutná princezna*. Na své si v rámci prázdnin přijdou rovněž hudební fanoušci, pro které je připraveno šest exkluzivních koncertů pod širým nebem. Zapívají jako již tradičně např. Dan Bárta, či Sziđi Tobias. Na Vyšehrad letos poprvé zavítá Igor Orozovič a Prague Cello Quartet.

Komedie *Chlapi sobě* se poprvé divákům představila 9. června. Zdali jde ve společném bydlení bez žen najít kýžený klid se v ní pokouší zjistit, v režii Šimona Cabana, Oldřich Navrátil, Filip Blažek, Michal Slaný, Roman Štabrnák, Robert Urban nebo Štěpán Benoni.

Od 9. července se na Vyšehrad mohou diváci vypravit také na slavnou situační komedii *Bez roucha*. Jak těžké je nazkoušet frašku se vás celé léto budou snažit přesvědčit Zlata Adamovská, Miroslav Vladyka, Petr Štěpánek, Jana Stryková, Lucie Pernetová, Anežka Rusevová, Petr Pěkník, Václav Jílek, Petr Stach a Václav Liška nebo Zbyněk Šporc.

Kompletní program letního hraní najdete na studiodva.cz.

Výstava Světloplach Petra Nikla ve SmetanaQ Gallery

Výstava Petra Nikla, doprovázená fotografiemi a zvukovým dialogem, reflektuje jedinečný charakter SmetanaQ Gallery na pražském nábřeží.

Světloplach, Petr Nikl (foto Anna Pleslova)

Pracuje s jedinečným výhledem na Vltavu a Pražský hrad, a návštěvník zve do světa světlých a zvukových proměn a her, s nimiž Niklové pomáhají hudební alchymista Ondřej Smeykal a fotograf Honza Sakař. V jedné z místností rozehrál Petr Nikl instalaci znázorňující pomocí tuše a rýžového papíru tekutost či zrcadlení vody, zároveň i její neměnnost. Druhá část výstavy se věnuje kontrastu a polaritě světla a tmy. Na pomoc si bere camera obscura. Honza

Sakař do výstavy vstupuje cyklem fotografií Petra Nikla na plechu, z nichž některé Nikl přenesl olejem na plátno. SmetanaQ Gallery připravila k výstavě Světloplach doprovodný program v podobě denního programu a večerních koncertů. Během dne bude autor využívat SmetanaQ Gallery jako svůj ateliér. Tento program je dostupný pro školy i širokou veřejnost ve dnech 4., 5., 6. července vždy od 11.00 do 18.00.

Večerní koncerty vítánu návštěvníky do vizuálně-hudebních vystoupení. Do neopakovatelných improvizací se promítne naladění posluchačů i venkovní podvečerní atmosféra se zvuky nábřeží. Míhovitý odraz vltavské hladiny přenesla camera obscura i na stěny galerie a přetvoří ji tak v meditativní prostředí. Po skončení koncertu tu je i prostor pro vlastní hru diváků či jejich dětí. 6. 7. od 18.00 se koná Světloplachný koncert. Více na www.smetanaq.cz.

Kurátorem výstavy je Petr Vaňous. Světloplach, SmetanaQ Gallery. Výstava trvá do 17. 9. 2023.

–PR–

Galerie České spořitelny vystavuje díla českého impresionisty Radimského

Václav Radimský (1867–1946), pocházel ze staré mlynářské rodiny, které patřil mlýn v Kolíně Zálábí. Byl klukem od vody a řeky ho provázely celý jeho život. Na začátku Labe, pak ve Francii Seina a po návratu do Čech opět Labe.

Labská krajina, olej na plátně (ČS, pobočka Kolín, foto O. Palán)

Dlouhých 28 let žil ve Francii, kam přijel roku 1888 po krátkých studiích na Akademii ve Vídni a v Mnichově. Zaměřil pochopitelně do Paříže, kde se ho ujala malířka Zdenka Braunerová a uvedla ho do umělecké společnosti mezi francouzské kolegy. Václav Radimský se připojil k tzv. skupině Barbizonců a mezi nimi našel nejen svůj styl, ale i přátelství s Claudem Monetem. Jeho přístup k malbě mu konvenoval nejvíce. Spříznění bylo natolik silné, že se roku 1895 přestěhoval do starého mlýna La Bergamotte ve vesničce Le Goulet, v těsné blízkosti Giverny, kde Monet žil.

Václav Radimský upoutal pozornost hned na počátku své francouzské kariéry. Na pařížském salonu v roce 1894 získal ocenění jako nejmladší malíř. Na výstavě v Rouen roku 1895 již získal zlatou medaili a tou byl také oceněn na Světové výstavě v Paříži v roce 1900.

O rok dříve, 1899 se poprvé představil v Praze v Topičově salonu. Tehdejší výtvarný kritik K. B. Mádl jeho práci sledoval, a tak mohl o jeho malbě napsat, jak se během let

proměnila. Jak se v Normandii dostala do jeho obrazů jasná barva a světlo a změnila se v čistě impresionistickou. Tmavé odstíny lesů u Barbizonu se proměnily ve valéry zelené, modré a žluté z Le Goulet.

Do jeho života ve Francii však tvrdě zasáhla 1. světová válka. Náhle se stal příslušníkem nepřátelské země. Francouzi ho po vypuknutí války zatkl a uvěznil. Řada přátel a významných osobností se za něj však zaručila, a tak prožil válku doma v Le Goulet pod policejním dohledem.

Po jejím skončení se rozhodl vrátit zpět do Čech. Usadil se v blízkosti Kolína v Pašince a žil tam až do konce života v roce 1946.

Jeho malba byla velice oblíbená, a tak se Radimského obrazy nacházejí v soukromém vlastnictví i ve veřejných sbírkách a v institucích jako je Česká spořitelna. Zde je výstava z jeho tvorby přístupná až do 31. 8.

Galerie České spořitelny, Rytiřská 29, otevřeno denně 10.00–17.00, vstup volný. PhDr. Duňa Panenková, Galerie ČS

–PR–

Emil Holub dnešním pohledem

Náprstkovo muzeum jako součást Národního muzea opatruje podstatnou část obrovské sbírky Emila Holuba, české cestovatelské legendy. Tento lékař, cestovatel, kartograf a etnograf strávil během svých dvou velkých cest celkem 11 let v Africe.

Nashromáždil zde desetitisíce předmětů. Na černém kontinentě prováděl přírodovědná i etnografická pozorování, lovil zvěř. Nesmírná popularita, kterou mu africké cesty přinesly, a kterou dovedl obratně využít, dodnes působí. Proslulá je jeho podobizna s tropickou přílbou, z níž se stal jakýsi symbol cestovatelů. Aktuální výstava v Náprstkovo muzeu ukazuje osobnost Dr. Emila Holuba, jak jej vnímáme dnes.

Autorům výstavy nejde o zprostředkování úplného pohledu na osobnost cestovatele, ale ptají se, jak jeho dnešní vnímání ovlivňují nejruznější mýty a legendy s ním spojené. Jaký význam a hodnotu mají dnes jeho sbírky, jakým způsobem se s nimi v moderní muzejní praxi dá zacházet. Kde všude se s nimi můžeme setkat? Část sbírek byl Emil Holub v závěru života nucen rozprodát či rozdat různým muzejním či školním institucím poté, kdy jeho dvě velké výstavy v Praze a ve Vídni skončily finanční ztrátou. Celkem je však zhlédlo úctyhodných 190 000 návštěvníků. Otázkou dnešní doby je také, jak vnímat Emila Holuba z pohledu tehdejšího kolonialismu.

Výstava je rozdělena do čtyř částí. První je věnována oběma africkým cestám, které Holub absolvoval v 70. a 80. letech 19. století. Představuje jejich nejdůležitější objevy a prezentuje i jeho přírodovědnou sbírku. Ukazuje, jakým způsobem vytvářel obraz o průběhu svých cest, jaké měl cíle a jak se mu podařilo je naplnit. Ale také, jak s nimi zacházely některé pozdější produkty masové kultury. Druhá část výstavy se věnuje Holubovým aktivitám a názorům

v souvislostech doby a tehdejšího způsobu myšlení. Třetí část expozice se věnuje jeho etnografické sbírce; ukazuje také, jak byla z Afriky transportována a uložena v muzejním depozitáři. Otevírá také otázku, jakým způsobem lze se sbírkou pracovat dnes a jaký význam má v současnosti. Poslední část je věnována Holubově Jihoafrické výstavě v Praze, která se konala na pražském výstavišti v roce 1892 a byla vyvrcholením jeho celoživotních výstavních aktivit.

V expozici se setkáme s množstvím etnografických předmětů, přírodovědných

exponátů, s fotografiemi, kresbami, plakáty i deníky, ve kterých je možné listovat pomocí digitální aplikace. To, jakou legendou se cestovatel Holub stal, připomínají ukázky z českých hraných filmů, reklamní spot a videoklip známé punkové kapely.

Výstava Emil Holub vznikla ve spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR. K dispozici návštěvníkům je tištěný průvodce výstavou a řada doprovodných programů.

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, Betlémské nám. 1, do 31. 5. 2024

PLACENÁ INZERCE

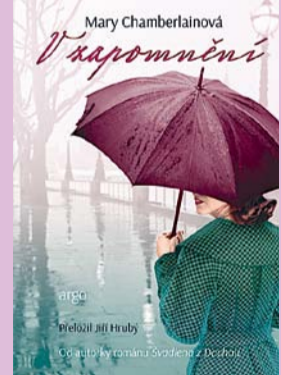
KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Woody Allen STAV BEZTÍŽE

Woody Allen. Stav bez tíže.

Přeložil Michael Žantovský Sbírkka humoristických próz nabízí to, na co jsme od W. Allena zvyklí: osobitý, inteligentní a absurdní humor, kombinovaný s jistou plachostí a notnou dávkou nervózní sebereflexe. Autor píše třeba o koních, kteří malují, o autech, která myslí nebo o čínské kuchyni.

Mary Chamberlainová V ZAPOMNĚNÍ

Přeložil Jiří Hrubý Autorka románu Švadlena z Dachau napsala další historický román o tom, že své minulosti neutečete. Lze si znovu vybudovat život na troskách zoufalství? Perfektně vystavěný, elegantně napsaný příběh s postavami, na kterých vám záleží.

Jenny Colganová PĚT SET MIL OD TEBE

Přeložila Markéta Musilová Zdravotní sestra Lissa je po traumatickém zážitku přeložena z Londýna na několik měsíců do malého skotského městečka. Místo si vymění s paramedikem Cormacem. Co se stane, až se Lissa a Cormac, jež dělí přesně pět set mil, nakonec potkají tvář v tvář?

Petr Kylián UNITED LOSERS ANEB MUŽI NA POKRAJI NADĚJE

S pivem v ruce, výčepem za zády a kamarády po boku ale není nic tak hrozného, jak to na první pohled vypadá, ani život. Svě o tom ví i parta přátel, kteří se prostě jen snaží zamilovat, opít, vydělat prachy, zbavit se na víkend rodiny, vzájemně se co nejtrefněji urazit a zejména přežít.

Barbora Majchráková POD KAŠTANEM

Eliška skončila po rozvodu bez peněz, zázemí i nadějných vyhlídek do budoucna. Romantická letní komedie o nových začátcích. Příběh o tom, že není vždy všechno tak, jak to na první pohled vypadá a že život s panem Dokonalým je někdy pořádná fuška.

Eva Papoušková, Galina Miklínová DNES NEPŮJDEŠ DO ŠKOLY

Příběh o jednom velkém pokrevním přátelství od autorky bestselleru Kosprdí a Telecí s ilustracemi od Galiny Miklínové. Trojice kamarádů vyrazí na výpravu, vydávají noviny a také bojují s učitelkou, s třídním sígrem i se školníkem. Trojice tuší, že největší sílu mají sny a láska.

OS, wi